

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. V. Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu Mgr. J. K.-M., T., IČO: X., proti žalovanému: **Mgr. MVDr. P. K. - súdny exekútor, R.**, zastúpený advokátom JUDr. V. B., H., o **zaplatenie 1 128,59 eur**, vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 3 Cbi 13/2010, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7 CoKR 2/2011-79 z 21. decembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 3 Cbi 13/2010-60 zo 06. 06. 2011 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 128,59 eur a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia z rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde 12. 04. 2010 domáhal zaplata sumy 1 128,59 eur titulom zaplata výťažku, ktorý

ako poverený súdny exekútor dosiahol zo speňaženia majetku povinného (úpadcu) v exekučnom konaní 1Er 528/2005 z dôvodu, že si podľa § 54 ods. 3 ZKR započítal svoju pohľadávku v uvedenej výške proti pohľadávke proti príslušnej podstate úpadcu v rovnakej výške na čo nemal nárok.

Dokazovaním mal v predmetnej veci preukázané, že k zastaveniu exekučného konania voči dlžníkovi ako povinnému došlo k ex lege, a to vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 2 K 74/2009-51 z 19. 02. 2010 publikovaným 25. 02. 2010. Pri tomto spôsobe zastavenia exekúcie až súd vo svojom rozhodnutí určí subjekt povinný na náhradu trov exekúcie a ich výšku. Až na základe tohto rozhodnutia exekučného súdu by bolo možné posudzovať pohľadávku exekútora v konkurznom konaní ako prednostnú pohľadávku teda pohľadávku spôsobilú na započítanie. Súd si osvojil stanovisko právny názor uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 104/2008 z 21. 8. 2008, podľa ktorého k zastaveniu exekučného konania nedochádza rozhodnutím súdu ale ex lege vyhlásením konkurzu v zmysle § 48 Zákona o konkurze a reštrukturalizácií. Exekučný súd pri tomto spôsobe zastavenia exekúcie nevydáva rozhodnutie o zastavení exekučného konania. V súvislosti s tým vzniká otázka, či mal súd v uvedenej procesnej situácii rozhodnúť o trovách exekúcie. Túto otázku nerieši zákon o konkurze a reštrukturalizácii a výslovne ani Exekučný poriadok. Na základe analógie práva je preto potrebné postupovať podľa § 200 ods. 2 Exekučného poriadku. Aj v prípade exekúcie zastavenej ex lege podľa § 48 Zákona o konkurze a reštrukturalizácií je povinnosťou súdu rozhodnúť o to, kto a v akej výške platí trovy exekúcie. V súlade s uvedeným názorom dovolacieho súdu v obdobnej veci dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok je v celom rozsahu dôvodný. Dokazovaním zistil, že k zastaveniu exekúcie došlo ex lege vyhlásením konkurzu, preto exekučný súd v rozhodnutí určí subjekt povinný na náhradu trov exekúcie a ich výšku. Až po rozhodnutí exekučného súdu možno v konkurznom konaní posudzovať pohľadávku exekútora ako prednostnú pohľadávku a ako pohľadávku spôsobilú na započítanie. Z týchto dôvodov žalobe vyhovel a úspešnému žalobcovi náhradu trov podľa § 142 ods. 1 O. s. p. nepriznal, pretože ich nežiadal ani nevyčísľil.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovaného rozsudkom č. k. 7 CoKR 2/2011-79 z 21. 12. 2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní odvolania ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že nie je dôvodné. Konštatoval, že zo znenia § 48 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácií jednoznačne vyplýva, že na majetok podliehajúci konkurzu nemožno počas konkurzu začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie; už začaté sa vyhlásením konkurzu zastavujú. Ak v konaní o výkon rozhodnutia alebo v exekučnom konaní už došlo k speňaženiu majetku podliehajúceho konkurzu, avšak výťažok ešte nebol vyplatený oprávnenému, výťažok sa stáva súčasťou príslušnej podstaty a trovy konania sú pohľadávkou proti príslušnej podstate. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že po vyhlásení konkurzu nie je možné v exekučnom konaní ďalej pokračovať, robiť iné oprávnenia, pretože toto exekučné konanie bolo vyhlásením konkurzu zo zákona zastavené. V exekučnom konaní vznikli súdnemu exekútorovi trovy konania. Tieto trovy má exekútor možnosť si uplatniť proti konkurznej podstate, avšak zákon ho neopravňuje na to, aby si exekučné trovy započítal proti výťažku z dražby. Z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa ktoré bolo dostatočne odôvodnené podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože úspešný žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a žalovanému na ne nárok nevznikol.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 23. januára 2012.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že mu bola postupom súdu možnosť odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Uviedol, že odvolací súd porušil ustanovenie § 213 ods. 2 O. s. p. tým, že bez výzvy adresovanej účastníkom posúdil predmetnú vec podľa § 48 zák. č. 7/2005 Z. z. a vyvodil z neho záver, že zákon súdneho exekútora neopravňuje započítať si exekučné trovy oproti výťažku z dražby. Naproti tomu prvostupňový súd vyhovel podanej žalobe z dôvodu, že sa stotožnil so stanoviskom Najvyššieho súdu v rozhodnutí 3 Cdo 104/2008 z 21. 08. 2008 a právny vzťah posúdil podľa § 200 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Zb. zák. (Exekučný poriadok). Rozhodnutie súdov je nepreskúmateľné. Žalovanému bolo upreté právo konať pred súdom, nakoľko súd sa nijako nezaoberal jeho námietkami v záverečnej reči na pojednávaní

28. 03. 2011 ako aj v iných podaniach a nezaujal vôbec stanovisko ku charakteru započítavaných pohľadávok, nedostatočne sa vyjadril k inštitútu započítania trov exekúcie proti konkurznej podstate a k podmienkam tohto započítania. Práve toto bolo podstatou sporu a s prihliadnutím na absenciu právnej úpravy a judikatúru k tejto otázke bolo žiaduce podať súdny výklad k tejto téme. Súdny vôbec nedali odpoveď na to, či žalobcom uplatnené právo nie je potrebné posúdiť ako rozporné s dobrými mravmi a povinnosťou súdu bolo tiež vyriešiť otázku či boli alebo neboli uspokojené trovy exekúcie, či boli alebo neboli tieto trovy v súlade so zákonom v nadväznosti na ustanovenie § 36 ods. 6 Exekučného poriadku, pretože § 36 ods. 6 Exekučného poriadku a § 48 ZKR nie sú do dnešného dňa zosúladené v podobe zákonného ustanovenia a súdy v praxi uplatňujú výklady, ktoré sa aj navzájom spochybňujú. Podľa judikatúry Ústavného súdu má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V tejto súvislosti je nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu s odkazom len na iné súdne rozhodnutie bez ďalších širších vlastných úvah, právnych noriem, ktoré by mali oporu v ustálenom skutkovom stave. Nedostatočnosť odôvodnenia je v rozpore so zásadou spravodlivosti a je vybočením z výkladu § 157 ods. 2 O.s.p. Poukázal tiež na nesprávne právne posúdenie veci, tým, že súd nepoužil § 36 ods. 6 Exekučného poriadku a oprel svoje rozhodnutie iba o znenie § 48 ZKR. Nevysporiadal sa ani s ustanovením § 54 ods. 3 ZKR podľa ktorého započítaním iných pohľadávok nie je vylúčené a ktoré v rozpore s vyjadrením názorom odvolacieho súdu dáva možnosť započítať pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu, teda aj takú, ktorá vznikla v dôsledku vyhlásenia konkurzu a zastavenia exekúcie. Súd neprihliadol ani na to, že správcom uplatnené právo na vydanie trov exekúcie je konaním v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka a v nadväznosti na to v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 10a ods. 1 O. s. p. po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a

ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie pokiaľ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Odvolací súd v prejednávanej veci rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených rozhodnutí. Odvolací súd v predmetnej veci potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom v jeho výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že dovolanie žalovaného v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. , a to bez ohľadu na skutočnosť či to účastník namieta, dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa

§ 238 O. s. p. ale sa aj zaoberal otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu) ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania ktoré jeho vydaniu predchádzalo dovolací súd existenciu podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namietanej dovolateľom nezistil. Vada konania v zmysle citovaného ustanovenia podľa tvrdenia žalovaného mala spočívať v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré spôsobilo jeho nepreskúmateľnosť.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný) prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 213 ods. 2 O. s. p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 48 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácií (ďalej len ZKR), podľa ktorého posúdil uplatnený nárok a dospel k záveru, že po zastavení exekučného konania ex lege exekučný súd rozhodne o subjekte povinnom na náhradu trov exekúcie a ich výške. Až na základe tohto rozhodnutia exekučného súdu je možné posudzovať pohľadávku exekútora ako prednostnú a spôsobilú na započítanie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a v dôvodoch svojho potvrdzujúceho rozhodnutia v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na toto odôvodnenie poukázal. Na doplnenie uviedol, že zákon žalobcu neoprávňuje, aby si exekučné trovy započítal proti výťažku z dražby.

Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd neposudzoval uplatnený nárok podľa ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri rozhodovaní súdu prvého stupňa nebolo použité, preto námietka dovolateľa týkajúca sa nedodržania postupu dovolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. v predmetnej veci nie je dôvodná. Odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu obsahuje všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a je preskúmateľné. Z odôvodnenia oboch rozhodnutí je zrejmé ako súd vec právne posúdil, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil pri ich hodnotení.

Dovolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ani iné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali

prípustnosť dovolania podľa ďalších ustanovení §ú 237 O. s. p., preto dovolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243 ods. 5 veta prvá O. s. p. ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. Úspešnému žalobcovi trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože ich žalobca nežiadal ani nevyčíslil.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. marca 2012

JUDr. Alena Priecelová v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková